

เรื่อง ชุดลิขอ

รายละเอียด

การแต่งกาย

ลักษณะการแต่งกายของชนเผ่าลีซุ (ลีซอ) เทศกาลปีใหม่เป็นยามที่ตรุษลีซุทั้งหลายแต่งกายกันอย่างเต็มที่ เครื่องประดับเงินจะทับถมอยู่เต็มทรวงเจ้าหล่อน จะสวมเสื้อกั๊กกำมะหยี่ดำ ซึ่งปักปรายไปด้วยดุมเงิน เป็นสายและดอกดวง ทั้งด้านหน้าและหลังยึดติดด้วยหัวเข็มขัดเงินแผ่นสีเหลี่ยม เรียงลงมาเป็นแถวรอบคอ รัดด้วยแถบผ้าติดสร้อยระย้า ซึ่งแผ่ขยายอยู่เต็มอก ส่วนดั้งหูเจาะรูสองข้างเกี่ยวตะขอห้อยตุ้มระย้าซึ่งติดฟูใหม่พรมเพิ่มสีสนับเข้าไปด้วย แถมสร้อยเงินหลายสายที่โยงผ่านใต้คางจากตุ้มซ้ายไปสู่ตุ้มขวา ส่วนข้อมือทั้งสองสวมกำไลแผ่นกว้าง แต่งด้วยอัญมณี แม่นิวก็สวมแหวนเงินไว้

ลักษณะการแต่งกายของผู้ชาย

ชุดของผู้ชาย ประกอบด้วยกางเกงเป้าต่ำสีฟ้าหรือสีอะไรก็ได้ สวมเสื้อแขนยาว จะติดด้วยกำมะหยี่ ซับในขวามักแต่งด้วยดุมเงินยิ่งมากยิ่งดี เหวลาดด้วยผ้าแดง และในยามก็ห้อยพู่หางม้ายาวคล้ายของผู้หญิง แต่ว่าหนุ่มนั้นห้อยไว้ข้างหน้า เดิมทีผู้ชายจะสวมผ้าโพกศีรษะทำด้วยผ้าไหมสีแดง ฟ้า เหลือง และดำ แต่ปัจจุบันหายากแล้ว เห็นใช้กันแต่ผ้าขนหนูขาว สอดกระดาษแข็งให้ตั้งขึ้นราว 20 ซม. พันรอบศีรษะง่าย ๆ และห้อยตุ้มหูเงินข้างเดียว จากรูที่เจาะไว้ที่ดั้งหูซ้าย สวมกำไลกำเงินเรียบๆ ที่ข้อมือข้างละวง ยามใช้งานของลีซุทอดด้วยด้ายขาวหรือด้ายดิบโดยใช้ที่ผูกข้อมือ เป็นผ้าพื้นขาวกลายทางสีแดง หรือสีอื่นๆ นอกจากสะพายบาเหมือนเผ่าอื่น ยังมีการติดสายหวายถัก ซึ่งใช้คาดศีรษะให้ตัวย่อม หัวอยู่บนบ่าอีกด้วย ยามไปงานทอดด้วยเส้นด้าย มีการทิ้งครุยกรายด้านข้าง แล้วยังมีหู คือ ชิ้นผ้าสีเหลี่ยมเล็กๆ ที่มุมทั้งสองของยาม ลายปักงดงามแปลกตาที่หู ไม่มีซ้ำกัน เพราะถือว่าเป็นลายเซ็นของคนทำ บางคนก็จะติดกระดุมเงินเม็ดน้อยไว้ที่มุมหู ปากยามกั้น และปะแต่งด้วยแถบผ้าหลากสี และยังทิ้งแถบผ้าสีแดง และสีฟ้าแซมห้อยจากหูลงไปด้วย ยามที่งดงามที่สุดไม่ว่าจะเป็นของลีซุ หรือเผ่าอื่นใดคือ

ย่ามเกี่ยวสาวของหนุ่มวัยกำลังตัดนั้นทำเหมือนย่ามที่กล่าวมาแล้ว แต่แผ่นหน้าปักลูกบิดเป็นเม็ดเล็ก ๆ หลายสีไว้
เต็มพืดเป็นลายละเอียดแถบผ้าที่ห้อยจากหูนี้ยาวร่วม 20 ซม. ปักประดับด้วยด้ายสีสดหลายสีไม่มีวางเว้นกัน
ย่ามห้อยครุยใหม่พรหมหลากสียาวเทาแถบผ้าจากหู และปกย่ามติดกระดุมตุ้มระย้าเงินตลอดแนว

ลักษณะการแต่งกายของผู้หญิง

ผู้หญิงลือชอทุกวัยแต่งกายด้วยผ้าสีสดใส สวมใส่เป็นเสื้อตัวหลวม แขนกระบอก ส่วนหน้าของเสื้อยาวถึงเข่า นิยม
สีน้ำเงิน เขียว ฟ้า และม่วง คอเป็นผ้าสีดำ ตกแต่งลวดลายสวยงาม โดยนำผ้าแถบผ้าสีต่างๆ เช่น ม่วง ฟ้า ชมพู
เขียว ดำ ขาว ส้ม แดง มาเย็บต่อกันเป็นริ้ว สวมเสื้อกึ่งที่ตกแต่งด้วยกระดุมเงิน สวมกางเกงหลวมๆ สีดำ ในตัว
เสื้อ ใช้ผ้าสีดำพันรอบเอว คล้ายเข็มขัด สวมปลอกขาเพื่อป้องกันแมลง กิ่งไม้ หรือกันหนาว ผู้หญิงสูงวัยโพกหัว
ด้วยผ้าสีดำยาวพันหัวหลายๆ รอบแล้วเก็บชาย หญิงสาวจะสวมหมวกโดยประดับประดาด้วยลูกบิดหลากสี ส่วน
ผู้ชายลือชอ ทุกวัยแต่งกายเหมือนกัน โดยสวมใส่กางเกงที่มีความยาวเลยเข่าเล็กน้อย เป้ากว้างมาก สีน้ำเงิน สี
เขียว ฟ้า เสื้อสีดำ แขนยาว คอป้ายตกแต่งกระดุมเงิน ติดรังดุมสีน้ำเงินที่ส่วนบนของตัวเสื้อ สวมปลอกขาสีดำ

เครื่องแต่งกายของสตรีลือชอ เป็นประจักษ์พยานอันชัดเจนถึงการแข่งขันกันเป็นหนึ่งอย่างไม่ยอมน้อยหน้าใครเห็นได้
ตั้งแต่ส่วนบ่า และต้นแขนของเสื้อซึ่งใช้แถบผ้าเล็กๆ ซ้อนทับสลับสีไล่กันไปรอบๆ คอ และใส่ใก้ปลายเป็นปุย
มากมายที่ห้อยสยายลงมาจากปลายผ้ารัดทางด้านหลัง ทั้งเครื่องประดับเงิน และมีแต่งทับสลับซ้อนเป็นแผง
เต็มอกไม่มีที่ว่าง การแต่งกายของสตรีลือชอเปลี่ยนแปลงไปจากดั้งเดิมมาก ซึ่งจะเห็นได้ชัดในบริเวณช่วงไหล่
เนื่องจากสมัยก่อนใช้การเย็บด้วยมือ แต่สมัยนี้เย็บด้วยจักร การเย็บจะปราณีตกว่า สวยกว่า แต่เล็กกว่าแบบดั้ง
เดิม เดิมทีลือชอทำเสื้อผ้าฝ้ายไยกัญญา แต่ทุกวันนี้หญิงลือชอแถบเหนือจะใช้ผ้าฝ้าย ส่วนพม่าในจีนก็ยังคงนุ่งกระโป
รง ผ้าไยกัญญาจีบสลับซับซ้อน ลือชอในพม่าการแต่งกายจะแตกต่างกัน และหลายแบบ ซึ่งไม่เหมือนกันชนเผ่าลือชอ
ในเมืองไทย หญิงลือชอในเมืองไทยหันมาใช้ผ้าฝ้าย หรือผ้าใยสังเคราะห์ซึ่งมีขายทั่วไปในท้องตลาด ตัวเสื้อทรง
ตรงหลวมยาวผ่าข้างทั้งสองขึ้นมาถึงเอว ด้านหน้าคลุมเข่า ด้านหลังห้อยลงไปคลุมน่อง คอกลมติดสาบเฉียงแบบ
จีนจากกลางคอลงไปถึงแขนขวา ผ้าชั้นนอกของเสื้อมักต่างกันส่วนอื่นๆ ตัวเสื้อมักเป็นสีฟ้าอมเขียวหรือสีอื่นๆ

แหล่งที่มา <http://www.openbase.in.th/node/5466>

คำสำคัญ : เครื่องแต่งกาย ชุดประจำชนเผ่า

ที่มา : ตลาดม้ง หมู่ 16

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : นางสาวจรรุภา เฟื่องดี

วันที่ : 2017-02-25

https://arit.kpru.ac.th/ap/local/?nu=pages&page_id=252&code_db=DB0009&code_type=J004